

	Sunnersta Egnahemsförening www.sunnersta.nu

Till Gatu- och Samhällsmiljönämnden

Förslag till ändring av Lokala föreskrifter om gångbanerenshållning för Uppsala kommun beslutade den 25 januari 2016

Uppsala kommunfullmäktige föreskriver; "Du som är fastighetsägare ansvarar för snöskottning och sandning av gångbanor, trottoarer och trappor utanför din fastighet. ....Om gångbanan utanför din fastighet är hal eller snötäckt ska du se till att den sandas eller skottas."

Föreskriften har stöd av **1 § förordningen (1998:929)** om gatuhållning som i sin tur har stöd av **lag 1998:814** med särskilda bestämmelser om gatuhållning och skyltning

Enligt 1868 års ordningsstadga gällde följande. "Försummar man att, å tid som av Magistraten bestämmes, omsorgsfullt sopa och rengöra gata, torg och annan allmän plats med trottoarer och rännstenar, ... genast inom den för rengöringen bestämda tid bortföra eller därstädes undanskotta, upphugga samt därefter skyndsamt bortföra snö och is; eller underlåter man något av vad Magistraten i övrigt om fullgörandet härav, ävensom till förekommande av olyckshändelser genom halka vintertid, föreskriver, böte från och med fem till och med ett hundra riksdaler."

Kommunerna har fortfarande möjlighet att bestämma att viss renhållning och vinterväghållning ska föras över på fastighetsinnehavare trots att det är kommunens mark och allmänheten har rätt att begagna dessa gångbanor. Detta följer av 2 och 3 §§ lagen med särskilda bestämmelser om gatuhållning och skyltning. Endast sådan skyldighet som annars skulle ligga på kommunen (ej staten) kan föras över på småhusägare. Idag låter runt 60 procent av Sveriges kommuner småhusägare skotta kommunernas gångbanor utanför deras småhus enligt Villaägarnas riksförbund. Problemet är att systemet med att småhusägare ska snöröja kommunernas gångbanor fungerar sämre än om kommunerna hade skött snöröjningen. Detta framgår av Villaägarnas Riksförbunds utförda undersökning bland småhusägare år 2015/2016, se bilaga 2. Bland de småhusägare som har en gångbana utanför sin fastighet, anser 83,2 procent att kommunen ska svara för snöröjningen där. Av de småhusägare som inte har en gångbana utanför sin fastighet, anser 81 procent att kommunen ska svara för snöröjningen på gångbanorna. De tre tyngst vägande skälen till att kommunerna bör stå för snöröjningen på gångbanorna är följande enligt småhusägarna i undersökningen.

- Det är en kommunal angelägenhet då allmänheten också kan utnyttja trottoaren, 80 procent.
- Kommunen kan utföra effektivare och bättre snöröjning och halkbekämpning, 52 procent.
- Det finns husägare som inte har tid eller möjlighet att snöröja och halkbekämpa trottoaren i tid pga. exempelvis ålderdom, arbete eller sjukdom, 51 procent.

Det är svårt för många småhusägare att uppfylla kraven på snöröjning. Vissa är gamla eller handikappade. De kan därför inte skotta bort snön. Många befinner sig på jobbet under dagarna eller kan vara bortresta och har därför inte heller möjlighet att skotta så som kommunerna kräver. Det skulle bli professionellare och effektivare snöröjt, om kommunerna skötte snöröjningen på gångbanorna istället för småhusägarna. Trafiksäkerheten skulle också bli högre, då gående inte skulle tvingas ut bland bilarna på gatorna p.g.a. bristande snöröjning på gångbanorna. Småhusägarna skulle även bli av

med det skadeståndsansvar, som de har idag för halkolyckor pga. bristande snöröjning på kommunernas gångbanor. Samhällsekoniskt skulle det innebära en vinst, om antalet olyckor minskar på gångbanorna. Minskade vårdinsatser och sjukskrivningar har en positiv effekt på samhället som helhet. Enligt en rapport från Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB) är en av de främsta orsakerna till fotgängarolyckor dålig snöröjning och halkbekämpning. Av samma rapport framgår att hela 74 procent av fallolyckorna bland fotgängare beror på snö och is. Det är således den klart dominerande orsaken till fallolyckor bland fotgängare. Likaså konstaterar Statens väg- och transportforskningsinstitut (VTI) i en rapport från år 2015 följande. ”Att prioritera gång- och cykelbanor vid vinterväghållning verkar vara fördelaktigt både med avseende på skadereducering och med avseende på kostnader för vård och sjukskrivningar på grund av skador från halkolyckor”. Nuvarande ordning, att småhusägare ansvarar för halkolyckor på annans mark är rent ut sagt märklig. Det framstår som en kvarleva från 1800-talet, då möjligheterna till kommunal snöröjning var betydligt mindre än idag. På 1800-talet behövde samhället hjälp från småhusägare med att skotta trottoarerna. Idag är möjligheterna till maskinell snöröjning i kommunal regi så goda, att det framstår som ineffektivt att ålägga småhusägarna att skotta de kommunala gångbanorna. Det är även som tidigare nämnts knappast heller samhällsekoniskt lönsamt att fotgängare råkar ut för olyckor pga. bristfällig snöröjning. Snöskottning av gångbanor i kommunal regi kan även utgöra en möjlighet till sysselsättning. Villaägarna föreslår därför att 3 § lagen med särskilda bestämmelser om gaturenhållning och skyltning upphävs såvitt avser småhusägare och att kommunerna får ansvaret för renhållning och vinterväghållning på gångbanorna utanför småhusfastigheterna.

Villaägarnas riksförbund har tillställt regeringen i februari 2016 ett förslag till ändring av lagen (Bil. 1)

Villaägarna skrivelse refererar dels till uppgifter om olycksstatistik mm, dels till en attitydundersökning de låtit utföra 2015/2016 (Bil. 2)

Att notera är att Knivsta kommun sedan hösten 2016 befriat fastighetsägarna i Knivsta kommun från skyldigheten att snöröja och halkbekämpa gångbana på kommunal mark. (Bil. 3)

Flera av våra grannkommuner, såsom Sigtuna och Stockholm har sedan länge avstått från att förelägga fastighetsägarna detta.

De alternativ som står till buds för att göra kommunens gångbanor snöröjda och halksäkra kan vara;

1. Att kommunen övertar detta ansvar som då kommer att utföras väl med modern maskinell utrustning av personal som har jour.
2. Att kommunen pressar fastighetsägarna hårdare att sköta uppgiften och vitesförelägger de som inte sköter den. Detta skulle leda till att en del fastighetsägare skulle se sig nödsakade inköpa dyr utrustning såsom snöslunga för att kunna snöröja 20-40 m gångbana. Andra skulle tvingas köpa tjänsten men det är idag svårt att få ta i någon entreprenör som åtar sig att snöröja och halkbekämpa ett mindre trottoaravsnitt inom den tidsrymd som lagen föreskriver.
3. Att kommunen eller dess entreprenör utför jobbet utanför de fastigheter där det inte skötts nöjaktigt och debiterar varje enskild fastighetsägare i efterhand för utfört arbete.

Sunnersta Egnahemsförening finner alternativ 1 som det enda realistiska och önskar/yrkar på att Uppsala kommunfullmäktige tar ett sådant beslut inför vintern 2017/2018, även om regeringen inte upphävt den gamla lagen enligt Villaägarnas önskemål.

Vi önskar att få vårt förslag/skrivelse diariefört av Uppsala kommun

För Sunnersta Egnahemsförening

Arne Lagerholm
Ordförande
018-320884

Seved Helmersson
V ordförande
0702-387369

Gunnar Westermark
Ledamot och ordförande i Trafikgruppen
0705-727445